

УДК 657.37

[https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-304-2\(1\)-12](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-304-2(1)-12)

МОКРИНСЬКА З. В.

<https://orcid.org/0000-0001-6546-412X>
e-mail: zoriana.mokrynska@npp.nau.edu.ua

БОРОВИК І. С.

e-mail: irinka.borovyk.2001@gmail.com
Національний авіаційний університет

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Поширення інформації, щодо принципів сталого розвитку впроваджених у діяльності підприємств та результатів оформлених у нефінансовій звітності відбувається за звичай через веб-сторінки підприємств. Проте, це не єдина площа для розповсюдження такої інформації. Тому у даній статті надано характеристику основних міжнародних платформ, які можуть бути використані підприємствами. Проаналізовано динаміку кількості нефінансових звітів в окремих країнах Європи та в Україні. Визначено тенденції та динаміку оприлюднення звітів у світі та в Україні. У статті узагальнено інформацію, щодо основних конкурсів та премій кейсів зі сталого розвитку та кращих нефінансових звітів. Зокрема наведено результати вибору кращих звітів зі сталого розвитку Премії CR Reporting Awards 2021 року. У статті наведено етапи проведення даної премії, критерії відбору нефінансових звітів та основні номінації. Проаналізовано вплив COVID-19 на нефінансову звітність провідних вітчизняних підприємств. Встановлено, що практичні соціальні кейси пов'язані із пандемією доцільно виділити у нефінансовій звітності підприємств за такими напрямками: відповідь на COVID-19, підтримка під час пандемії, відновлення та стійкість. Охарактеризовано інформацію про результати впливу COVID-19 на показники відображені у нефінансовій звітності. У нашій статті визначено зміщення акцентів у нефінансовій звітності підприємств, які через вплив пандемії більш зосереджені на соціальних темах, таких як добробут співробітників, добробут суспільства, гігієна та безпека праці, а також інтеграція та рівність. Необхідність надання достовірної інформації представленої у нефінансовій звітності в умовах пандемії, об'єктивно аргументована потребою, пов'язаною із збільшенням попиту на соціальну інформацію. Під час різних непередбачених та кризових ситуацій інформаційні інтереси зацікавлених сторін змінюються. Тому, для забезпечення сталого розвитку підприємству необхідно надавати актуальну соціальну відображену у нефінансовій звітності інформацію що дозволить зберегти довіру ключових зацікавлених сторін.

Ключові слова: нефінансова звітність, звітність зі сталого розвитку, сталий розвиток, пандемія, аудит.

ZORIANA MOKRYNSKA, IRYNA BOROVYK

National Aviation University

INFORMATION SUPPORT OF NON-FINANCIAL REPORTING IN A PANDEMIC

Dissemination of information on the principles of sustainable development implemented in the activities of enterprises and the results of non-financial reporting is usually through the web pages of enterprises. However, this is not the only platform for disseminating such information. Therefore, this article describes the main international platforms that can be used by enterprises. The dynamics of the number of non-financial reports in some European countries and Ukraine is analyzed. Trends and dynamics of the publication of certified non-financial reports in the world and Ukraine are determined. The article summarizes information on major competitions and awards for sustainable development cases and the best non-financial reports. In particular, the results of the selection of the best reports on sustainable development of the CR Reporting Awards 2021 are presented. The article presents the stages of this award, the criteria for selecting non-financial reports and the main nominations. The impact of COVID-19 on non-financial reporting of leading domestic enterprises is analyzed. It has been established that practical social cases related to the pandemic should be identified in the non-financial reporting of enterprises in the following areas: response to COVID-19, support during the pandemic, recovery and sustainability. Information on the results of the impact of COVID-19 on the indicators reflected in the non-financial statements is described. Our paper identifies shifts in the non-financial reporting of enterprises that, due to the pandemic impact, are more focused on social issues such as employee welfare, social welfare, occupational health and safety, and integration and equality. The need to provide reliable information presented in non-financial reporting in a pandemic is objectively justified by the need to increase the demand for social information. During various unforeseen crises, the information interests of stakeholders change. Therefore, to ensure sustainable development, the company needs to provide relevant social information reflected in non-financial statements that will maintain the trust of key stakeholders.

Keywords: non-financial reporting, sustainable development reporting, sustainable development, pandemic, audit.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Результати діяльності підприємства узагальнюються у його звітності. Проте, для багатьох користувачів, замало тієї інформації, яка зазначається у звичній для усіх фінансовій звітності. Глобальні тенденції останній десятиліття, які активно поширюються по всьому світі, щодо соціальної відповідальності суб'єктів господарювання уже стали реальністю, яку реалізують і вітчизняні підприємства відображаючи свої результати у нефінансовій звітності. На сьогодні, чи не основна складова ділової репутації припадає саме на соціальну відповідальність суб'єкта господарювання. Таким чином, результативні показники сталого розвитку які презентуються у нефінансовій звітності дозволяють донести інформацію щодо внеску кожного суб'єкта господарювання у вирішення основних проблем, зокрема і таких як пандемія. Потреби користувачів соціальної звітності у інформації щодо діяльності підприємств у період пандемії зростає, як

власне зросла і потреба у поширенні таких даних. Тому актуальними стали і додаткові інструменти інформаційного забезпечення для оприлюднення нефінансової звітності. Тим не менше, дана тематика мало досліджена в економічній літературі, що дозволяє обґрунтувати її актуальність і для подальших наукових робіт.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Актуальність наукових досліджень щодо нефінансової звітності підтверджується і великою кількістю публікацій. Аналіз основних теоретичних аспектів нефінансової звітності зі сталого розвитку та узагальнення результатів аналізу щодо стану її впровадження корпораціями наведено у дослідженні [1] І. П. Васильчук. Основні міжнародні тенденції розвитку нефінансової звітності досліджено у працях Н. В. Льченко [2]. Теоретичні основи принципів підготовки звітності зі сталого розвитку наведено у праці О. В. Будько [3]. Ганна А. М. та Зварич Л. В. [4] у своїй науковій праці дослідили види нефінансової звітності та систематизували складові нефінансової звітності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття

Проте, питання інформаційного забезпечення нефінансової звітності в умовах пандемії та відображення впливу COVID-19 на діяльність підприємств у звітності у сталого розвитку підприємств і далі залишається мало дослідженим в науковій літературі.

Формулювання цілей статті

Метою даної статті є дослідження особливостей інформаційного забезпечення нефінансової звітності в умовах пандемії та аналіз відображення результатів підприємства щодо боротьби з викидами COVID-19 у цих звітах.

Виклад основного матеріалу

Багато підприємств поширюють результати своєї соціально відповідальної практики через веб-сайти. Окрім власних інтернет-сторінок використовуються і інші корпоративні реєстри. Серед найвідоміших варто зазначити: CorporateRegister [5], GRI Standards Report Registration System [6] та 3BL CSRwire [7].

GRI Standards Report Registration System [6] – система реєстрації звітів зі стандартів GRI (Global Reporting Initiative – Глобальна ініціатива звітності), для реєстрації інформації, поданої за допомогою стандартів GRI. Спеціально розроблена система реєстрації дозволяє підприємствам повідомляти про використання стандартів GRI у своїй звітності.

3BL CSRwire [7] – надійна медіа-платформа, яка існує з 1999 року, для розміщення останніх новин від підприємств і некомерційних організацій, зокрема прес-релізи, відео, подкасти, блоги тощо. Даний ресурс працює в режимі реального часу для обміну основними новинами та оновленнями присвяченими корпоративній соціальній відповідальності (КСВ, CSR – corporate social responsibility). Пропонує доступне та ефективне рішення для організацій для поширення контенту, орієнтований на КСВ та стійкість, серед журналістів, блогерів, керівників бізнесу, інвесторів, науковців та інших ключових зацікавлених сторін. 3BL Media забезпечує цілеспрямовані комунікації для провідних компаній світу.

CorporateRegister [5] надає відомості про кількість підприємств світу, які офіційно подають звіти з корпоративної відповідальності (табл. 1). Організація оперує глобальним веб-сайтом, який включає в себе найповнішу у світі онлайн-базу корпоративних нефінансових звітів, що містить понад 152,6 тис. звітів 22,4 тис. підприємств з 160 країн світу. Доступ до корпоративного реєстру є безкоштовним. Потрібно також зазначити, що дана інформація постійно оновлюється по мірі надання підприємствами звітів. Обов'язковою умовою для подання звітності є те, що такий звіт має бути представлений на англійській мові.

Таблиця 1

Динаміка кількості офіційно поданих нефінансових звітів в окремих країнах Європи

Країна	Кількість нефінансових звітів за роками					Загальна кількість звітів	Кількість організацій
	2016	2017	2018	2019	2020		
Великобританія	819	792	695	728	817	12 777	1 765
Німеччина	675	651	688	771	767	9 533	1 510
Іспанія	519	533	516	549	522	7 036	967
Італія	371	393	493	540	564	6 286	962
Франція	579	588	566	628	611	6 967	888
Швеція	335	343	394	442	449	4 770	607
Швейцарія	234	241	224	240	260	3 256	413
Австрія	149	140	151	155	148	2 127	370
Україна	9	14	10	10	10	126	24
Ісландія	10	10	11	11	10	116	14
Словаччина	7	6	7	8	5	113	9
Болгарія	7	6	5	6	7	84	13

Джерело: сформовано за даними [5]

Протягом 2016-2020 років за кількістю офіційно поданих звітів про корпоративну відповідальність в країнах Європи лідирують Великобританія та Німеччина. За період 2016-2020 рр. найбільша кількість підприємств, що подали нефінансову звітність зі сталого розвитку в Україні зафіксовано у 2017 році, а саме 14 компаній, а найменша – у 2016 році, тобто 9 компаній (рис. 1).

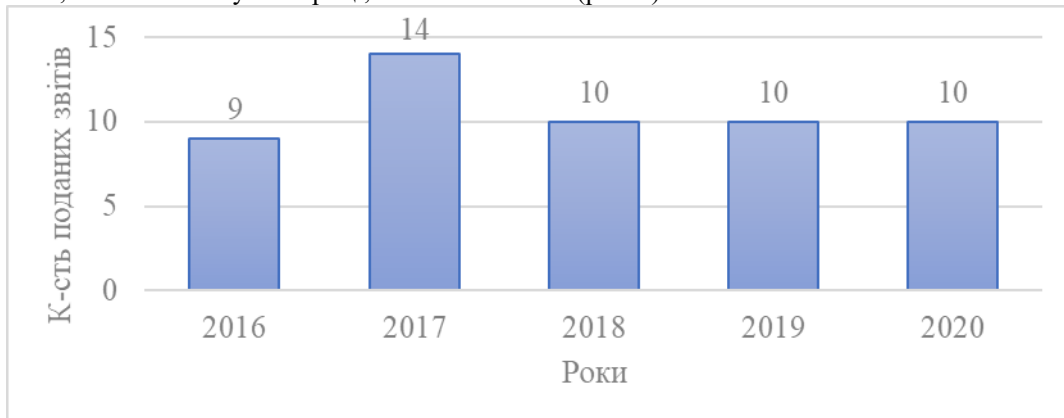

Рис. 1. Динаміка оприлюднення звітів про сталий розвиток українських підприємств на CorporateRegister, 2016-2020 рр.
Джерело: сформовано за даними [5]

Проте ці показники перевищують дані таких європейських країн як, наприклад, Ісландія, Болгарія, Словаччина. Проте, у порівнянні з розвинутими країнами Україна має недостатній розвиток формування нефінансових звітів як інструмента соціальної відповідальності.

Криза спричинена пандемією дозволила аргументувати першочерговість прозорості та необхідності поширення інформації про реалізацію принципів сталого розвитку нефінансовій звітності. Для користувачів є важливими питання: як підприємство контролюють наслідки пандемії та як потрібно реагувати на аналогічну кризу в майбутньому?

Пандемія застала бізнес зненацька. Підприємства не були готовими до цієї кризи та до відображення її впливу у нефінансовій звітності. У результаті багато організацій змінювали свої звіти, опубліковані в грудні 2019 року, і додавали додаткову інформацію, щодо COVID-19. Оновлювали інформацію не лише на веб-сторінках, але і на різних міжнародних платформах.

Актуальним питанням стає і перевірка на надання незалежних аудиторських висновків по нефінансовій звітності. З кожним роком збільшується кількість завірених нефінансових звітів наданих підприємствами. За даними CorporateRegister [5] у 2016 році було подано 1906 звітів, а у 2020 році уже 2618. Динаміку протягом п'яти років наведемо на наступному рис. 2.

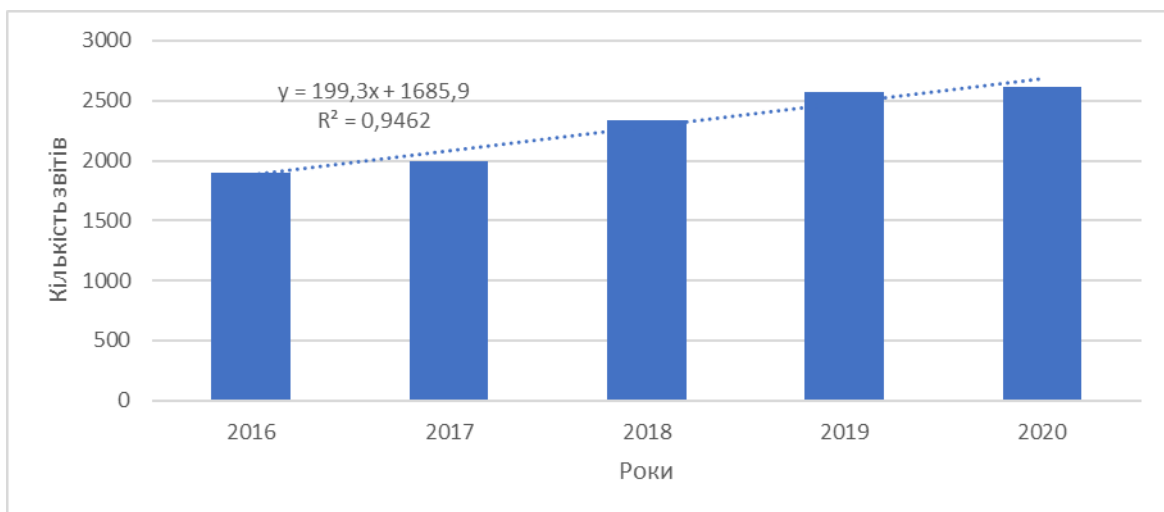

Рис. 2. Динаміка оприлюднення завірених нефінансових звітів на CorporateRegister, 2016-2020 рр.
Джерело: сформовано за даними [5]

Нажаль ця тенденція не поширюється на нефінансову звітність представлену українськими підприємства. Зокрема за даними тієї ж організації, у період з 2016 по 2018 роках щорічно було подано лише по одному завіреному звіту, а у 2019-2020 роках – жодного. Обґрунтувати таку тенденцію можна і невеликою кількістю аудиторських компаній які можуть надавати послуги з перевірки соціальної звітності. Зокрема, серед зареєстрованих на сайті CorporateRegister аудиторських компаній України є лише дві

компанії: ТОВ «Ернст енд Янг» та ПрАТ Deloitte & Touche USC. Таким чином, проблема перевірки та незалежної оцінки нефінансових звітів в Україні є наразі не вирішена.

Цікавою ініціативою для поширення кращих прикладів реалізації принципів сталого розвитку та їх відображення у нефінансовій звітності є конкурс серед представлених звітів у різних номінаціях. Премія CR Reporting Awards (CRRA - Corporate Responsibility Reporting Awards) [8] – це єдина щорічна глобальна онлайн-нагорода нефінансової звітності. Цей конкурс проводиться, починаючи з 2007 року.

Результати даного заходу 2021 року наведено у наступній табл. 2. До участі були запрошено компанії, звіти яких доступні англійською мовою і представлені в корпоративному реєстрі. У премії CR Reporting Awards 2021 року брали участь звіти представлені в корпоративному реєстрі та опубліковані у період з 1 вересня 2020 року по 26 листопада 2021 року.

Таблиця 2

Результати переможців премії CR Reporting Awards 2021

Група	Номінація	Місце	Підприємство	Назва звіту
Група 1: Тип звіту та організація	Найкращий звіт	Переможець	Hennes & Mauritz AB	Звіт про ефективність сталого розвитку 2019
		1-й призер	Intel Corporation	Корпоративна відповідальність у звіті Intel за 2019-2020 роки
		2-й призер	Hydro Québec	Звіт 2019. Показуємо нові погляди за допомогою нашої чистої енергії
	Найкращий звіт поданий перший раз	Переможець	SoftBank	Звіт про сталий розвиток корпорації за 2020 рік
		1-й призер	SK Gas Co Ltd	Звіт про сталий розвиток за 2019 рік. За межами
		2-й призер	Energy Recovery Inc	ESG-звіт 2019
	Найкращий інтегрований звіт	Переможець	Australia Post	Річний звіт 2020. Захищати. Служити. Гарантувати
		1-й призер	Hellenic Telecommunications Organisation SA	Інтегрований звіт 2019
		2-й призер	Vancouver City Savings Credit Union (Vancity)	Річний звіт за 2019 рік. Підтримка членів та спільнот у мінливому світі
	Найкращий звіт про довкілля, соціальне і корпоративне управління	Переможець	Verizon Communications Inc	Звіт за 2019 рік з питань навколишнього середовища, соціального і корпоративного управління. Стабільний рух вперед
		1-й призер	Merck & Co Inc	Звіт про розвиток довкілля, соціальних питань та корпоративного управління 2019/2020
		2-й призер	British American Tobacco plc	Зі стратегією сталого розвитку та звітом ESG за 2019 рік. Стійкий розвиток в центрі уваги
Група 2: Аспекти прозорості	Найкращий звіт про розкриття інформації щодо викидів вуглецю	Переможець	Hydro Québec	Звіт зі стійкого розвитку за 2019 год. Показуємо нові погляди за допомогою нашої чистої енергії
		1-й призер	H&M Hennes & Mauritz AB	Звіт про ефективність сталого розвитку 2019
		2-й призер	Construction and Building Unions Superannuation Fund	Річний інтегрований звіт за 2020 рік. Будуємо краще майбутнє
	Творчість у комунікаціях	Переможець	Hellenic Telecommunications Organization SA	Інтегрований звіт 2019
		1-й призер	H&M Hennes & Mauritz AB	Звіт про ефективність сталого розвитку 2019
		2-й призер	Hydro Québec	Звіт зі стійкого розвитку за 2019 год. Показуємо нові погляди за допомогою нашої чистої енергії
	Інновації у звітності	Переможець	SoftBank	Звіт про сталий розвиток корпорації за 2020 рік
		1-й призер	Calik Denim Tekstil Sanayi ve Ticaret AS	Звіт про сталий розвиток за 2018-2019 рр.
		2-й призер	Doosan Corporation	Звіт про КСВ 2019. Будуємо своє майбутнє сьогодні. Бачимо учасників
	Відповідність та суттєвість	Переможець	Votorantim Cimentos	Інтегрований звіт 2019
		1-й призер	Hydro Québec	Звіт зі стійкого розвитку за 2019 год. Показуємо нові погляди за допомогою нашої чистої енергії
		2-й призер	Hennes & Mauritz AB	Звіт про ефективність сталого розвитку 2019
	Відкритість і чесність	Переможець	Co-operative Group Limited	Наш звіт про сталий розвиток за 2019 рік. Співпраця: це те, що ми робимо
		1-й призер	Hennes & Mauritz AB	Звіт про ефективність сталого розвитку 2019
		2-й призер	Hydro Québec	Звіт зі стійкого розвитку за 2019 год. Показуємо нові погляди за допомогою нашої чистої енергії
	Довіра через впевненість	Переможець	Hydro Québec Sustainability	Звіт 2019. Показуємо нові погляди за допомогою нашої чистої енергії
		1-й призер	Co-operative Group Limited	Наш звіт про сталий розвиток за 2019 рік. Співпрацюйте: це те, що ми робимо
		2-й призер	Vancouver City Savings Credit Union	Річний звіт за 2019 рік. Підтримка учасників та спільнот у мінливому світі

Джерело: сформовано авторами за даними [8]

Кожен звіт зареєстрований на даному сайті [5] і доступний англійською мовою, може стати переможцем. Виборцями є 66 тис. зареєстрованих користувачів корпоративного реєстру. Дана онлайн-спільнота є глобальною аудиторією кваліфікованих зацікавлених сторін і користувачів соціальних звітів: корпоративних фахівців з соціальної відповідальності, консультантів, державних установ, інвесторів, аналітиків, громадських організацій, благодійних організацій, журналістів, науковців та студентів. Виборці можуть переглядати свій вибір, змінювати свою думку та переглядати подальші звіти до закриття голосування. Працівники компаній-учасників не мають права голосувати за звіт свого підприємства. Кожен користувач може проголосувати за п'ять звітів у кожній категорії в порядку надання переваги. Найкращі звіти обирають десяти номінаціях. Окрім того, обирають не лиш кращий звіт, але і два призові місця у кожній із номінацій. Фактично усі номінації поділено на дві групи: перша група - тип звіту та організація та друга - аспекти прозорості. Цікавим є і той факт, один звіт може перемагати у кількох номінаціях. На рис. 3 представлено процес вибору кращих звітів зі сталого розвитку CR Reporting Awards у 2022 році.

Рис. 3. Процес вибору кращих звітів CR Reporting Awards у 2022 році

Джерело: [8]

Наразі, серед кращих звітів немає представників з України. Проте, наявність компаній, які поширюють свої звіти через дану платформу дозволяє не лише обмінюватися досвідом але й шукати партнерів у різних сферах бізнесу.

Наразі незважаючи на ріст популярності нефінансової звітності в Україні зберігається орієнтація представлення на внутрішній ринок і вітчизняного користувача, оскільки в перевазі дані звіти представляються українською мовою. Звіти ж представлені іноземною мовою – презентуються англійською.

Поширення та популяризація цілей сталого розвитку у нашій країні здійснюється також і Центром «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» [9]. Зокрема на сторінці даної організації представлено у Каталозі дій компаній для боротьби з COVID-19 узагальнену інформацію щодо внеску бізнесу під час пандемії, його допомогу для підтримки різним групам населення, приклади ефективної співпраці з працівниками та клієнтами. Даний каталог дозволяє підприємствам не лише поширити інформацію про свої соціальні заходи, але і є позитивним прикладом діалогу та відповіді бізнесу на потреби суспільства у таких непростих ситуаціях як пандемія. Окремо варто зазначити і такі ініціативи даної організації як Конкурс кейсів з КСВ, адже даний захід проводиться щорічно (за винятком 2014 року) з 2009 року у Києві. Партнером цього конкурсу протягом дванадцяти років є компанія «великої четвірки» EY. Варто зазначити, що в номінації «Бізнес, що підтримує мистецтво та культуру» партнером виступає Український Культурний Фонд. Таким чином, реалізовується нагороджуються підприємства, яку зуміли реалізувати кращі ініціативи зі сталого розвитку та здійснюється популяризація кращих практик соціальної відповідальності. Власне на території нашої країни це перша премія з корпоративної соціальної відповідальності. Вибір найкращих кейсів здійснюють 35 міжнародних експертів. Загалом за період проведення даного конкурсу таких кейсів більше трьохсот.

Ще однією ініціативою для пошуку кращих партнерських проєктів у сфері сталого розвитку є конкурс Partnership for Sustainability Award [10] від Глобального договору ООН в Україні. У цьому конкурсі беруть участь підприємства з країн Східної Європи. Його особливість полягає у тому, що соціальний проєкт має бути реалізовано у кооперації з стейкхолдерами. Конкурс проводиться у номінаціях: «Мир», «Планета», «Економічний розвиток» та «Суспільство». Як і у попередньому конкурсі, кращих визначає експертне міжнародне журі. Основними рівнозначними критеріями є партнерство, сталість проєкту, інноваційність проєкту та вплив на розвиток суспільства.

Через серйозний економічний спад зацікавлені сторони вимагають від підприємства повної прозорості, надійності та узгодженості і у нефінансовій звітності підприємств. Управління впливом COVID-19 на компанію залишається головним пріоритетом для власників бізнесу, і його значення не можна недооцінювати.

COVID-19 змінив контекст сталого розвитку, багатьом компаніям довелося внести зміни та переоцінити свої виміри суттєвості. Таким чином, після кризи акценти у нефінансовій звітності підприємств будуть більше зосереджені на соціальних темах, таких як добробут співробітників, добробут суспільства, гігієна та безпека праці, а також інтеграція та рівність.

Свої результати реалізації принципів сталого розвитку підприємства в умовах пандемії відображають не лише окремими кейсами, але і окремими елементами у соціальних звітах. Звітність зі сталого розвитку відіграє ключову роль для презентації зацікавлених сторонам результатів діяльності підприємства у боротьбі з COVID-19, реалізованих заходів та впроваджених ініціатив (табл. 3).

Таблиця 3

Відображення інформації про заходи для боротьби з COVID-19 у звітності зі сталого розвитку

Назва суб'єкта господарювання	Назва звіту	Назва розділу / підпункту	Короткий зміст
Ашан	Звіт з корпоративної соціальної відповідальності [11]	Адаптація компанії до умов пандемії	Підтримка співробітників
			Підтримка клієнтів
			Підтримка громад
Система Компаній Кока-Кола	Звіт зі сталого розвитку. Стійкість, лідерство, партнерство [12]	Громади / COVID-19	Підтримка лікарень
			Підтримка партнерів HoReCa
			Волонтерство на урядовій гарячій лінії
Фармак	Звіт зі сталого розвитку 2020 [13]	Боротьба із COVID-19	Благодійна матеріальна допомога
Intellias	Звіт зі сталого розвитку [14]	Підтримка під час пандемії Covid-19	Робота із співробітниками
		Наша відповідь Covid-19	Благодійна матеріальна допомога
Vodafone	Річний звіт зі сталого розвитку 2020 [15]	Реакція на пандемію COVID-19	Здоров'я і безпека співробітників
			Допомога державі та суспільству в подоланні COVID-19

Джерело: сформовано авторами

Таким чином у нефінансовій звітності підприємств, практичні соціальні кейси пов'язані із пандемією та іншу подібну інформацію можна узагальнити за такими напрямками: відповідь, підтримка та відновлення. Напрямок відповідь COVID-19 дозволяє підприємству обирати та відкрито повідомити про вплив пандемії на кожну функцію свого бізнесу. Підтримка під час пандемії у нефінансовій звітності відображається за різними групами чи категоріями, за рішенням підприємства. Відновлення - зацікавлені сторони уважно оцінюють плани компаній і стратегію щодо повернення відповідальна та стабільно.

Форми представлення інформації про COVID-19 у звітах зі сталого розвитку надзвичайно різні, досить часто представлені у різних розділах без виокремлення в окремий розділ чи підпункт. Проте, варто зазначити, що важко знайти звіт зі сталого розвитку, де би не було відображено впливу на діяльність компанії і заходів реалізованих підприємством для боротьби з пандемією, що вкотре доводить, що бізнес веде діалог з суспільством та може спільними зусиллями впливати на глобальні виклики. Таким чином дана пандемія прискорила еволюцію як вітчизняних так і міжнародних підприємств.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Пандемія спонукала підприємства переосмислити та переглянути своє бачення успіху. Таким чином, важливим моментом, який слід враховувати у нефінансовій звітності в період пандемії є забезпечення достовірності представлених даних. Зацікавленим сторонам має бути надана прозора, збалансована та повна інформація. По мірі розвитку різних неочікуваних ситуацій, сфери інтересів зацікавлених сторін неодмінно зміняться. Підприємствам необхідно вчасно редагувати на зміни у інформаційних потребах стейкхолдерів. Таким чином, вони зможуть відновити та зберегти довіру основних груп зацікавлених сторін, тим самим фіксуючи сталий розвиток для свого бізнесу. А для успішного поширення інформації про сталий розвиток підприємствам доцільно використовувати не лише свою веб-сторінку, але й міжнародні платформи з корпоративними реєстрами. Додатковими платформами для поширення інформації про соціальну відповідальність підприємства є і різні конкурси та премії. Участь у таких заходах дозволить не лише представити соціальні напрями діяльності підприємства для ефективного пошуку партнерів, але й отримати ознайомитись з досвідом у цій сфері інших компаній. Звітність зі сталого розвитку як ніколи є важливою для зміцнення довіри між усіма зацікавленими сторонами. Таки чином, пандемія COVID-19 посилила соціальний вимір нефінансової звітності.

Література

1. Васильчук І.П. Нефінансова звітність як інструмент управління сталим розвитком корпорацій / І. Васильчук // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. – № 11. – С. 212–215.
2. Льченко Н. В. Світові тенденції розвитку нефінансової звітності та розкриття інформації зі сталого розвитку / Н. Льченко // Ефективна економіка. – 2015. – № 9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2015/28.pdf.
3. Бурдюк О. В. Принципи підготовки звітності зі сталого розвитку / О. Бурдюк // Збірник наукових праць ЧДТУ. – 2020. – Вип. 57. – С. 26–34.
4. Ганна А. М. Нефінансова звітність підприємств як аспект управління стійким розвитком / А. Ганна, Л. Зварич // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2020. – № 3-4. – С. 121–131.
5. Офіційний сайт CorporateRegister [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.corporateregister.com/>.
6. GRI Standards Report Registration System [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/register-your-report/>.

7. Офіційний сайт 3BL CSRwire [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.csrwire.com/about>.
8. Corporate Responsibility Reporting Awards [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.corporateregister.com/cra/>.
9. Конкурс кейсів з КСВ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://csr-kraine.org/projects/konkurs-keysiv-z-ksv/>.
10. Partnership for Sustainability Award 2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://globalcompact.org.ua/news/vidkrito-prijom-zajavok-na-partnership-for-sustainability-award-2021/>.
11. Звіт з корпоративної соціальної відповідальності Ашан 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://aristorsmi001.blob.core.windows.net/cms-content/ua/2019/11/2020KCO.pdf>.
12. Звіт зі сталого розвитку. Стійкість, лідерство, партнерство 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.coca-cola.ua/content/dam/one/ua/uk/pdf-files/Sustainability_report_2020_ukr.pdf.
13. Фармак. Звіт зі сталого розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://farmak.ua/wp-content/uploads/2021/12/zvit-zi-stalogo-rozvitku.-farmak-2020.pdf>.
14. Звіт зі сталого розвитку Intellias 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [https://intelliasua-uploads.s3-eu-west-1.amazonaws.com/documents/CSR+Report2+\(1\).pdf](https://intelliasua-uploads.s3-eu-west-1.amazonaws.com/documents/CSR+Report2+(1).pdf).
15. Річний звіт зі сталого розвитку Vodafone 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.vodafone.ua/storage/editor/files/sustainability-report-vodafone-0104-ukr.pdf>.

References

1. Vasylychuk I.P. Nefinansova zvitnist yak instrument upravlinnia stalym rozvytkom korporatsii / I. Vasylychuk // Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. – 2015. – №11. – S. 212-215.
2. Ilchenko N. V. Svitovi tendentsii rozvytku nefinansovoi zvitnosti ta rozkryttia informatsii zi staloho rozvytku / N. Ilchenko // Efektyvna ekonomika. – 2015. – № 9 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2015/28.pdf.
3. Budko O. V. Pryntsyпы pidhotovky zvitnosti zi staloho rozvytku / O. Budko // Zbimyk naukovykh prats ChDTU. – 2020. – Vyp. 57. – S.26-34.
4. Hanna A. M., Zvarych L. V. Nefinansova zvitnist pidprijemstv yak aspekt upravlinnia stiikym rozvytkom / A/ Hanna, L. Zvarych // Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen. – 2020. – № 3-4. – S.121-131.
5. Ofitsiyni sait CorporateRegister [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.corporateregister.com/>.
6. GRI Standards Report Registration System [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/register-your-report/>.
7. Ofitsiyni sait 3BL CSRwire. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.csrwire.com/about>.
8. Corporate Responsibility Reporting Awards [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.corporateregister.com/cra/>.
9. Konkurs keisiv z KSV [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://csr-kraine.org/projects/konkurs-keysiv-z-ksv/>.
10. Partnership for Sustainability Award 2021 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://globalcompact.org.ua/news/vidkrito-prijom-zajavok-na-partnership-for-sustainability-award-2021/>.
11. Zvit z korporativnoi sotsialnoi vidpovidalnosti Ashan 2020 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://aristorsmi001.blob.core.windows.net/cms-content/ua/2019/11/2020KCO.pdf>.
12. Zvit zi staloho rozvytku. Stiikist, liderstvo, partnerstvo 2020 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : https://www.coca-cola.ua/content/dam/one/ua/uk/pdf-files/Sustainability_report_2020_ukr.pdf.
13. Farmak. Zvit zi staloho rozvytku [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://farmak.ua/wp-content/uploads/2021/12/zvit-zi-stalogo-rozvitku.-farmak-2020.pdf>.
14. Zvit zi staloho rozvytku Intellias 2020 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : [https://intelliasua-uploads.s3-eu-west-1.amazonaws.com/documents/CSR+Report2+\(1\).pdf](https://intelliasua-uploads.s3-eu-west-1.amazonaws.com/documents/CSR+Report2+(1).pdf).
15. Richnyi zvit zi staloho rozvytku Vodafone 2020 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.vodafone.ua/storage/editor/files/sustainability-report-vodafone-0104-ukr.pdf>.